

Briselē, 2022. gada 24. janvārī
(OR. fr, en)

Starpiestāžu lieta:
2021/0396(NLE)

5400/1/22
REV 1

JAI 57
FREMP 14
COVID-19 12
FRONT 25
MI 39
SAN 32
TRANS 25
IPCR 11
COCON 9
COMIX 33

"A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: Padome

Temats: Ar Covid-19 saistīto jautājumu koordinēšana
Padomes Ieteikums par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās
atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā un ar ko aizstāj
Ieteikumu (ES) 2020/1475
pieņemšana

1. Komisija 2021. gada 25. novembrī iesniedza priekšlikumu Padomes Ieteikumam par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā un ar ko aizstāj Ieteikumu (ES) 2020/1475. Komisija tajā pašā dienā ar savu priekšlikumu iepazīstināja *IPCR* apaļā galda diskusijā.
2. *IPCR* 2021. gada 29. novembrī un 2. decembrī notika viedokļu apmaiņa par priekšlikuma tekstu. Pēc tam delegācijas iesniedza rakstiskus komentārus.
3. *IPCR* 2021. gada 6. decembrī apsprieda prezidentvalsts pirmo kompromisa tekstu, ko pēc tam 2021. gada 10. decembrī darīja arī Pastāvīgo pārstāvju komiteja. Iepriekš minētajā sanāksmē dažas delegācijas lūdza atlikt teksta pieņemšanu, lai ņemtu vērā omikrona variantā izplatības radīto ietekmi.

4. Eiropadome 2021. gada 16. decembrī savos secinājumos aicināja ātri pieņemt pārskatīto Padomes ieteikumu par brīvu pārvietošanos starp dalībvalstīm.
 5. *IPCR* 2022. gada 13. janvārī rīkoja vēl vienu viedokļu apmaiņu par sākotnējo prezidentvalsts kompromisa tekstu. Pēc minētās viedokļu apmaiņas un, kā tika paziņots Pastāvīgo pārstāvju komitejā 14. janvārī, prezidentvalsts 2022. gada 17. janvārī iesniedza *IPCR* jaunu kompromisa tekstu.
 6. Pēc *IPCR* 2022. gada 17. janvāra sanāksmes prezidentvalsts ieteikuma projekta tekstā ieviesa dažas izmaiņas. Teksts 2022. gada 21. janvārī tika iesniegts apstiprināšanai Pastāvīgo pārstāvju komitejā.
 7. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2022. gada 21. janvārī apstiprināja projektu Padomes Ieteikumam par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā un ar ko aizstāj Ieteikumu (ES) 2020/1475, kas izklāstīts dokumenta 5318/22 pielikumā. Šajā sanāksmē Pastāvīgo pārstāvju komiteja vienojās ierosināt Padomei kādā no nākamajām sanāksmēm pieņemt šīs piezīmes pielikumā izklāstīto Padomes ieteikuma projektu.
- Pastāvīgo pārstāvju komiteja arī nolēma lūgt Padomes ieteikumu publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
- Pastāvīgo pārstāvju komiteja pieņēma zināšanai Austrijas, Ungārijas un Maltas delegāciju nodomu atturēties no ieteikuma teksta pieņemšanas Padomē.
8. Ņemot vērā minēto, Pastāvīgo pārstāvju komiteja iesaka Padomei pieņemt šīs piezīmes pielikumā izklāstīto tekstu Padomes Ieteikumam par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā un ar ko aizstāj Ieteikumu (ES) 2020/1475.

9. Austrijas un Horvātijas delegācijas ir iesniegušas rakstiskus paziņojumus iekļaušanai tās sanāksmes protokolā, kurā Padome pieņems minēto ieteikumu. Paziņojumu teksts ir izklāstīts šīs piezīmes 1. un 2. papildinājumā.

10. Pēc tam, kad tiesību aktu būs parakstījis Padomes priekšsēdētājs, tas tiks publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

PADOMES IETEIKUMS

**par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā
un ar ko aizstāj Ieteikumu (ES) 2020/1475**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 21. panta 2. punktu, 168. panta 6. punktu un 292. panta pirmo un otro teikumu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Savienības pilsonība ikvienam Savienības pilsonim dod tiesības brīvi pārvietoties.
- (2) Saskaņā ar Līguma 21. panta 1. punktu ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs, ievērojot Līgumos un to īstenošanai pieņemtajos pasākumos noteiktos ierobežojumus un nosacījumus. Minēto tiesību īstenošanu reglamentē ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/38/EK¹. Pārvietošanās un uzturēšanās brīvība ir paredzēta arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("Harta") 45. pantā. Tā kā Savienības rīcība izrādās nepieciešama, lai sasniegtu Līguma 21. pantā noteikto mērķi, un vajadzīgās pilnvaras nav Līgumos citādi paredzētas, Padome var pieņemt noteikumus nolūkā sekmēt pārvietošanās un uzturēšanās tiesību īstenošanu.
- (3) Saskaņā ar Līguma 168. panta 1. punktu, nosakot un īstenojot visu Savienības politiku un darbības, ir jānodrošina augsts cilvēku veselības aizsardzības līmenis.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

- (4) 2020. gada 30. janvārī Pasaules Veselības organizācijas ("PVO") ģenerāldirektors izsludināja starptautisku sabiedrības veselības ārkārtas situāciju sakarā ar to, ka jaunais koronavīruss, kas izraisa 2019. gadā atklāto koronavīrusa slimību ("Covid-19"), ir radījis uzliesmojumu pasaules mērogā. 2020. gada 11. martā PVO atzina, ka Covid-19 uzliesmojumu var raksturot kā pandēmiju.
- (5) Lai ierobežotu vīrusa izplatīšanos, dalībvalstis noteica dažādus pasākumus, no kuriem daži, piemēram, iebraukšanas ierobežojumi vai prasības pārrobežu ceļotājiem, kas izmanto tiesības brīvi pārvietoties, veikt SARS-CoV-2 infekcijas testus, ietekmēja Savienības pilsoņu tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā.
- (6) Tā kā Covid-19 pandēmija ir izraisījusi vēl nepieredzētu ārkārtas situāciju veselības jomā, sabiedrības veselības aizsardzība ir kļuvusi par Savienības un tās dalībvalstu galveno prioritāti. Pamatojoties uz sabiedrības veselības aizsardzību, dalībvalstis var veikt pasākumus, ar kuriem ierobežo personu brīvu pārvietošanos Savienībā. Saskaņā ar Līguma 168. panta 7. punktu par valsts veselības politikas noteikšanu, tostarp veselības aprūpes pakalpojumu un medicīniskās aprūpes organizēšanu un sniegšanu, ir atbildīgas dalībvalstis, un tādēļ tā dažādās dalībvalstīs var atšķirties. Lai gan dalībvalstis ir kompetentas lemt par piemērotākajiem pasākumiem sabiedrības veselības aizsardzībai, ir lietderīgi nodrošināt šādu pasākumu koordinēšanu, lai aizsargātu brīvas pārvietošanās tiesību īstenošanu un apkarotu nopietnus pārrobežu veselības apdraudējumus, piemēram, Covid-19.
- (7) Pieņemot un piemērojot brīvas pārvietošanās ierobežojumus, dalībvalstīm būtu jāievēro Savienības tiesību aktu principi, jo īpaši proporcionalitātes un nediskriminēšanas princips. Ar šo ieteikumu ir iecerēts atvieglot šo principu koordinētu piemērošanu pašreizējā izņēmuma situācijā, kuru radījusi Covid-19 pandēmija.
- (8) Vienpusēji pasākumi šajā jomā var radīt būtiskus traucējumus, jo uzņēmumiem un pilsoņiem tādā gadījumā ir jāizseko daudziem atšķirīgiem pasākumiem, kas strauji mainās. Situācijā, kad vīruss jau ir būtiski ietekmējis Savienības ekonomiku, tas ir īpaši kaitējoši.
- (9) Koordinētas pieejas mērķis ir novērst iekšējās robežkontroles atjaunošanu. Robežu slēgšana vai vispārēji ceļošanas aizliegumi, kā arī lidojumu, satiksmes pa sauszemi un ūdensceļiem apturēšana nav pamatota, jo mērķtiecīgāki un labāk koordinēti pasākumi, piemēram, Covid-19 sertifikāti vai testēšana, ir pietiekami efektīvi un rada mazāk traucējumu. "Zaļo joslu" sistēmai ² vajadzētu nodrošināt pastāvīgu transporta plūsmu kustību, it īpaši nolūkā nodrošināt preču un pakalpojumu brīvu apriti, un tādējādi novērst piegādes ķēdes traucējumus.

² Komisijas Paziņojums par transporta zaļo joslu modernizēšanu ar mērķi saglabāt ekonomiku, Covid-19 pandēmijai no jauna pieņemoties spēkā (COM(2020) 685 *final*).

- (10) Lai nodrošinātu labāku koordināciju starp dalībvalstīm, Padome 2020. gada 13. oktobrī pieņēma Ieteikumu (ES) 2020/1475 ³. Minētajā ieteikumā tika noteikta koordinēta pieeja šādos svarīgos jautājumos: kopēju kritēriju un robežvērtību piemērošana, kad tiek lemts, vai ieviest brīvas pārvietošanās ierobežojumus, Covid-19 pārneses riska kartēšana, izmantojot saskaņotus krāsu kodus, un koordinēta pieeja pasākumiem (ja tādi tiek noteikti), kurus var atbilstoši piemērot personām, kas pārvietojas starp apgabaliem, atkarībā no pārneses riska līmeņa attiecīgajos apgabalos. 2021. gada 1. februārī Padome pieņēma Ieteikumu (ES) 2021/119 ⁴, ar ko grozīja Ieteikumu (ES) 2020/1475, ņemot vērā ļoti augsto pārneses līmeni sabiedrībā visā Savienībā, kas, iespējams, saistīta ar jauno SARS-CoV-2 bažas raisošo variantu palielināto pārnēsājamību.
- (11) Eiropas Parlaments un Padome 2021. gada 14. jūnijā pieņēma Regulu (ES) 2021/953 par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā ⁵. Satvars tika izveidots, lai atvieglotu ES digitālā Covid sertifikātu turētāju brīvas pārvietošanās tiesību izmantošanu Covid-19 pandēmijas laikā. Minētās regulas mērķis ir arī palīdzēt atvieglot to brīvas pārvietošanās ierobežojumu pakāpenisku un koordinētu atcelšanu, kurus dalībvalstis ievieš saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, lai ierobežotu SARS-CoV-2 izplatīšanos.
- (12) Regulu (ES) 2021/953 sāka piemērot no 2021. gada 1. jūlija. Kopš minētā datuma vakcinētām, testētām vai pārslimojušām personām ir tiesības dalībvalstī pēc vakcinācijas, testēšanas vai pārslimošanas saņemt ES digitālo Covid sertifikātu. Lai pēc iespējas labāk izmantotu ES digitālā Covid sertifikāta satvaru, Padome 2021. gada 14. jūnijā pieņēma Ieteikumu (ES) 2021/961 ⁶, ar ko groza Ieteikumu (ES) 2020/1475.
- (13) Kopš 2021. gada jūnija brīvu pārvietošanos Savienībā ir ietekmējušas divas svarīgas norises. Pirmkārt, ir ievērojami palielinājusies vakcinācijas aptvere, pilnas vakcinācijas kumulatīvajam tvērumam 2022. gada 10. janvārī sasniedzot vairāk nekā 68 % no visiem Savienības iedzīvotājiem ⁷ salīdzinājumā ar mazāk nekā 30 % laikā, kad tika pieņemti jaunākie grozījumi Ieteikumā (ES) 2020/1475 un Regula (ES) 2021/953 ⁸. Tādējādi ar pašlaik pieejamajām Covid-19 vakcīnām ievērojami lielāks iedzīvotāju īpatsvars ir labāk aizsargāts pret nopietnu saslimšanu un nāvi no Covid-19. Otrkārt, ir strauji progresējusi ES digitālā Covid sertifikāta ieviešana.

³ Padomes Ieteikums (ES) 2020/1475 (2020. gada 13. oktobris) par koordinētu pieeju brīvas pārvietošanās ierobežošanai sakarā ar Covid-19 pandēmiju (OV L 337, 14.10.2020., 3. lpp.).

⁴ Padomes Ieteikums (ES) 2021/119 (2021. gada 1. februāris), ar ko groza Ieteikumu (ES) 2020/1475 par koordinētu pieeju brīvas pārvietošanās ierobežošanai sakarā ar Covid-19 pandēmiju (OV L 36 I, 2.2.2021., 1. lpp.).

⁵ OV L 211, 15.6.2021., 1. lpp.

⁶ Padomes Ieteikums (ES) 2021/961 (2021. gada 14. jūnijs), ar ko groza Ieteikumu (ES) 2020/1475 par koordinētu pieeju brīvas pārvietošanās ierobežošanai sakarā ar Covid-19 pandēmiju (OV L 213I, 16.6.2021., 1. lpp.).

⁷ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#summary-tab>

⁸ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#uptake-tab>

Līdz 2022. gada janvārim ES dalībvalstis ir izdevušas vairāk nekā 1 miljardu ES digitālo Covid sertifikātu. Tādējādi ES digitālais Covid sertifikāts ir plaši pieejams, uzticams un vispāratzīts instruments brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā. ES digitālā Covid sertifikāta satvaru izmanto ne tikai ES dalībvalstis, trīs ārpus ES esošas Eiropas Ekonomikas zonas valstis un Šveice ⁹, bet arī 29 citas trešās valstis un teritorijas, un paredzams, ka nākotnē tām pievienosies vēl citas trešās valstis. Tajā pašā laikā epidemioloģiskā situācija Savienībā joprojām ir problemātiska, un tas pamato tādu pasākumu saglabāšanu, kuru mērķis ir aizsargāt sabiedrības veselību.

- (14) Ņemot vērā šīs norises, Padomes Ieteikumā (ES) 2020/1475 izklāstītā vienotā pieeja būtu vēl vairāk jāpielāgo, kā to pieprasīja arī Eiropadome 2021. gada 22. oktobra secinājumos ¹⁰. Jo īpaši – galvenajam noteicošajam faktoram vajadzētu būt personas Covid-19 vakcinācijas, testēšanas vai pārslimošanas statusam, ko apliecina ES digitālais Covid sertifikāts. Tā kā ES digitālos Covid sertifikātus ir iespējams drošā veidā izdot, pārbaudīt un akceptēt, ceļotājiem ar derīgu ES digitālo Covid sertifikātu nevajadzētu piemērot papildu brīvas pārvietošanās ierobežojumus, piemēram, pienākumu veikt turpmākus SARS-CoV-2 infekcijas testus. Jo īpaši personām, kuras ceļo Savienības teritorijā, principā nebūtu jāpiemēro karantīna, jo tā būtiski ierobežo brīvu pārvietošanos.
- (15) Šo pieeju pamato PVO ieteikumi ¹¹, saskaņā ar kuriem uz pilnībā vakcinētiem ceļotājiem, kā arī ceļotājiem, kuri 6 mēnešu laikā pirms ceļošanas ir pārslimojuši Covid-19, nevajadzētu attiecināt papildu ierobežojumus. Personām, kas neietilpst šajās divās kategorijās, principā vajadzētu būt iespējai ceļot, pamatojoties uz negatīvu SARS-CoV-2 infekcijas testa rezultātu.
- (16) Lai vienkāršotu brīvu pārvietošanos Savienībā, ir jāizveido vienota izpratne par nosacījumiem, kādiem būtu jāatbilst trīs veidu ES digitālajiem Covid sertifikātiem, lai tos varētu akceptēt.
- (17) Komisija 2021. gada 21. decembrī pieņēma, Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2021/2288, ar ko attiecībā uz ES digitālā Covid sertifikāta formātā izdoto vakcinācijas sertifikātu, kuri apliecina pirmreizējās vakcinācijas kursa pabeigšanu, akceptēšanas periodu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/953 pielikumu ¹². Ar minēto deleģēto regulu tika noteikts, ka ceļošanas nolūkā sertifikātus par pirmreizējās vakcinācijas kursa pabeigšanu akceptē tikai tad, ja kopš pēdējās minētā kursa vakcinācijas devas saņemšanas ir pagājušas ne vairāk nekā 270 dienas. Tā kā vēl nebija iespējams noteikt akceptēšanas periodu sertifikātiem par balstvakcināciju, minētajā deleģētajā regulā tika norādīts, ka šajā posmā akceptēšanas periods balstvakcinācijas sertifikātiem nebūtu jāpiemēro.

⁹ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2021/1126 (2021. gada 8. jūlijs), ar ko nosaka Šveices izdoto Covid-19 sertifikātu līdzvērtīgumu sertifikātiem, kuri izdoti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/953 (OV L 243, 9.7.2021., 49. lpp.).

¹⁰ EUCO 17/21.

¹¹ WHO-2019-nCoV-Policy-Brief-Risk-based-international-travel-2021.1, pieejams šeit:

<https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-Policy-Brief-Risk-based-international-travel-2021.1>

¹² OV L 458, 22.12.2021., 459. lpp.

- (18) Dalībvalstīm būtu nekavējoties jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu piekļuvi vakcinācijai tām iedzīvotāju grupām, kurām iepriekš izdotie vakcinācijas sertifikāti tuvojas standarta akceptēšanas perioda beigām, pilnībā ņemot vērā vietējos lēmumus par prioritāšu noteikšanu dažādām iedzīvotāju grupām vakcinācijas izvēšanā, atbilstoši attiecīgās valsts politikai un epidemioloģiskajai situācijai.
- (19) Komisija būtu jāaicina uzraudzīt un regulāri atkārtoti izvērtēt pieeju attiecībā uz akceptēšanas periodu, lai novērtētu, vai varētu būt vajadzīgi pielāgojumi vai izmaiņas, pamatojoties uz jauniem zinātniskiem pierādījumiem, tostarp attiecībā uz to sertifikātu akceptēšanas periodu, kas izdoti pēc balstvakcinācijas devas ievadīšanas.
- (20) Lai vienkāršotu brīvu pārvietošanos Savienībā, būtu jā saglabā testa sertifikātu standarta derīguma termiņi. Lai molekulāram nukleīnskābes amplifikācijas testam (*NAAT*) vajadzīgā paraugu ņemšana būtu atbilstīga, tā būtu jāveic ne agrāk kā 72 stundas pirms ierašanās. Īsāks derīguma termiņš, kas nepārsniedz 24 stundas, ir pamatots attiecībā uz ātrajiem antigēna testiem, kuri uzskaitīti I pielikumā Covid-19 ātro antigēna testu ES kopējā sarakstā, par ko vienojusies Veselības drošības komiteja ¹³, ņemot vērā minēto testu pieejamību.
- (21) Pēdējos pāris mēnešos ātro antigēna testu klīniskā veikspēja ir uzlabojusies. Veselības drošības komitejas ¹⁴ izveidotā Covid-19 diagnostikas testu tehniskā darba grupa, kas ir atbildīga par ES kopīgā ātro antigēna testu saraksta uzturēšanu, 2021. gada maijā ieviesa strukturētāku, saskaņotāku un ātrāku saraksta atjaunināšanas procedūru. Turklāt tehniskā darba grupa 2021. gada 21. septembrī vienojās par papildu definīcijām un kritērijiem, kas būtu jāņem vērā attiecībā uz neatkarīgiem validācijas pētījumiem, ar kuriem novērtē Covid-19 diagnostikas ātro antigēna testu klīnisko veikspēju. Testa sertifikātu izdošanai ES Covid digitālā sertifikāta formātā vajadzētu būt derīgiem tikai ātro antigēna testu rezultātiem, kuru pamatā ir deguna, orofaringālās un/vai nazofaringālās uztriepes paraugi. Tehniskā darba grupa vienojās izslēgt no saraksta ātros antigēna testus, kuru pamatā ir tikai alternatīvu veidu paraugi, piemēram, siekalu paraugi.

Turklāt sarakstā nav iekļauti ne apvienotie ātrie antigēna testi, ne ātrie antigēna paštesti, tādējādi vēl vairāk palielinot iekļauto testu veikspējas iespējamo konsekvenci. Par kopējā saraksta septīto un jaunāko atjauninājumu Veselības drošības komiteja vienojās 2021. gada 10. novembrī. Ņemot vērā šos uzlabojumus, visām dalībvalstīm ceļošanas nolūkā būtu jāakceptē gan pēc *NAAT* testa, gan pēc ES kopējā sarakstā iekļauta ātrā antigēna testa izdoti testa sertifikāti.

- (22) Tā kā gūtie pierādījumi atbalsta ieteikumu, ka personām, kuras ir pārslimojušas laboratoriski apstiprinātu Covid-19 infekciju, vismaz pirmo 180 dienu laikā pēc pirmā pozitīvā *NAAT* testa nav vajadzīga ar ceļošanu saistīta papildu testēšana SARS-CoV-2 infekcijas noteikšanai vai ar ceļošanu saistīta pašizolācija vai karantīna; šādu pārslimošanas sertifikātu turētāji minētajā periodā arī būtu jāatbrīvo no papildu ierobežojumiem ceļošanai.

¹³ Pieejams šeit: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid19_rat_common-list_en.pdf

¹⁴ https://ec.europa.eu/health/security/crisis-management/twg_covid-19_diagnostic_tests_en

- (23) ES digitālā Covid sertifikāta sistēma sniedz iespēju automātiski piemērot validācijas noteikumus sertifikātu datu kopām, nodrošinot, ka ceļošanas noteikumi tiek piemēroti ātri, uzticami un prognozējami. Lai atvieglotu ES digitālā Covid sertifikāta validācijas noteikumu piemērošanu, dalībvalstīm būtu jāizmanto standartizēto darba kārtulu apstrādes funkcionalitāte, ko piedāvā ES digitālā Covid sertifikāta sistēma ¹⁵.
- (24) Kopš Regulas (ES) 2021/953 pieņemšanas Komisija ir pieņēmusi vairākus īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka, ka Covid-19 sertifikāti, ko konkrēta trešā valsts izdevusi Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem, ir uzskatāmi par līdzvērtīgiem tādiem sertifikātiem, ko dalībvalstis izdevušas saskaņā ar minēto regulu ar mērķi atvieglot sertifikātu turētāju brīvu pārvietošanos. Ja šajā ieteikumā ir atsauce uz ES digitālajiem Covid sertifikātiem, kas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953, tā būtu jāsaprot arī kā atsauce uz sertifikātu, kas izdots Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem, uz kuriem attiecas šie īstenošanas akti. Lai atvieglotu brīvu pārvietošanos, dalībvalstis būtu arī jā mudina izdot ES digitālos Covid sertifikātus saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 8. panta 1. punktu personām, uz kurām attiecas minētais noteikums un kuras ir vakcinētas trešās valstīs — jo īpaši tādās trešās valstīs, uz kuru sertifikātiem šādi īstenošanas akti neattiecas.
- (25) Kā noteikts Regulas (ES) 2021/953 3. panta 6. punktā, ES digitālā Covid sertifikāta iegūšanai nav jābūt priekšnoteikumam brīvas pārvietošanās tiesību izmantošanai. Tāpēc personām, kurām nav ES digitālā Covid sertifikāta, nevajadzētu liegt ceļošanas iespēju, bet vajadzības gadījumā varētu pieprasīt pirms vai pēc ierašanās veikt SARS-CoV-2 infekcijas testu, lai mazinātu ievestu inficēšanās gadījumu risku.
- (26) Šis ieteikums attiecas uz ES digitālā Covid sertifikāta izmantošanu, lai atvieglotu brīvu pārvietošanos Savienībā Covid-19 pandēmijas laikā. Tas nedz nosaka, nedz aizliedz Covid-19 sertifikātu izmantošanu iekšzemes vajadzībām, piemēram, lai atļautu piekļuvi pasākumiem, norises vietām vai darba vietām. Kā norādīts Regulas (ES) 2021/953 48. apsvērumā, ja dalībvalsts nolemj izmantot ES digitālos Covid sertifikātus citiem mērķiem, juridiskais pamats šādai izmantošanai ir jāparedz valsts tiesību aktos, tostarp, ievērojot datu aizsardzības prasības. Kā norādīts Regulas (ES) 2021/953 49. apsvērumā, ja dalībvalsts ir izveidojusi Covid-19 sertifikāta sistēmu iekšzemes lietojumam, tai būtu jānodrošina, ka ir iespējams izmantot un pilnībā akceptēt arī ES digitālos Covid sertifikātus. Tas vajadzīgs, lai nodrošinātu, ka šādu sertifikātu turētājiem, kas, izmantojot savas tiesības brīvi pārvietoties, dodas uz citu dalībvalsti, nav nepieciešams iegūt vēl vienas valsts sertifikātu.
- (27) Konkrētām ceļotāju kategorijām, kas izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties, ņemot vērā to īpašo situāciju vai būtiskās funkcijas, nevajadzētu prasīt, lai tām būtu ES digitālais Covid sertifikāts. Tajā pašā laikā šis saraksts varētu būt ierobežotāks salīdzinājumā ar Ieteikumu (ES) 2020/1475, ņemot vērā to, ka daudzas personas, kas ceļo būtisku funkciju vai vajadzību dēļ, jau ir vakcinētas. Tajā būtu jāietver transporta darbinieki vai transporta pakalpojumu sniedzēji, pacienti, kas ceļo svarīgu medicīnisku iemeslu dēļ, jūrniki, personas, kas ik dienas vai bieži šķērso robežu, lai dotos uz darbu vai skolu, apciemotu tuvus radniekus, saņemtu medicīnisko aprūpi vai rūpētos par tuviniekiem, un bērni, kas jaunāki par 12 gadiem.

¹⁵ https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/ehealth/docs/eu-dcc_validation-rules_en.pdf

- (28) Ņemot vērā progresu, kas panākts vakcinācijas aptveres ziņā un ES digitālā Covid sertifikāta sekmīgā ieviešanā, Covid-19 ceļošanas pasākumi būtu jāpiemēro nevis reģionālā līmenī, bet gan individuāli, proti, noteicošajam apstāklim vajadzētu būt ceļotāja vakcinācijas pret Covid-19, testa vai pārslimošanas statusam, kas ir apliecināts ar derīgu ES digitālo Covid sertifikātu. Ceļotājiem, kas izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties ar derīgu sertifikātu, principā nebūtu jāpiemēro papildu ierobežojumi. Šī pieeja ir pamatota tāpēc, ka vīruss joprojām ir izplatīts visos reģionos visā ES un epidemioloģiskā situācija minētajos reģionos pastāvīgi un strauji mainās. Individuālā pieeja būtiski vienkāršos sistēmu, ko piemēro ceļošanai pandēmijas laikā ES, un ceļotājiem nodrošinās lielāku skaidrību un prognozējamību attiecībā uz piemērojamiem noteikumiem.
- (29) Tā kā "luksofora" krāsu karte, kura rāda epidemioloģisko situāciju pa reģioniem, ir lietderīgs un sabiedrībai un dalībvalstu iestādēm viegli saprotams instruments, tā būtu jā saglabā informatīvos nolūkos, izņemot apgabalu ar ļoti augstu vīrusa cirkulācijas līmeni kartēšanu, kur ir nepieciešami papildu pasākumi. Tomēr kartes kritēriji un robežvērtības, kas noteiktas Padomes Ieteikumā (ES) 2020/1475, būtu jāpielāgo, lielāku uzmanību pievēršot nesen paziņotiem Covid-19 gadījumiem kā galvenajam kritērijam, kas tuvina SARS-CoV-2 infekcijas ieviešanas risku ceļojot. Šis kritērijs būtu jāsver, ņemot vērā vakcinācijas aptveri attiecīgajā reģionā, tā kā vakcinācija samazina Covid-19 radīto risku sabiedrības veselībai.
- Iegūtajai svērtajai likmei būtu jāpiešķir krāsu kods, izmantojot *ECDC* izstrādātā riska novērtēšanas modeļa robežvērtības, izņemot reģioniem ar nepietiekami augstu testēšanas rādītāju. Sīka informācija par karti būtu jāiekļauj ieteikuma pielikumā. Izmantojot dalībvalstu sniegtos datus, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram šī karte būtu jāpublicē katru nedēļu.
- (30) Īpaša uzmanība būtu jāpievērš teritorijām, kurās vīrusa cirkulācijas līmenis ir ļoti augsts, ņemot vērā pieaugošo slimības gadījumu ieviešanas iespējamību no šiem apgabaliem, kā arī to, ka ilgstoši liela saslimšanas gadījumu skaita periodi var pārslogot šo apgabalu valsts veselības aprūpes sistēmas. Lai mazinātu šos sabiedrības veselības apdraudējumus, dalībvalstīm būtu jāiesaka atturēties no jebkādu nebūtisku ceļojumu veikšanas uz šādiem apgabaliem un no tiem. Turklāt personām, kurām nav vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta un kuras ierodas no šādiem apgabaliem, būtu jāpieprasa pirms izbraukšanas veikt SARS-CoV-2 infekcijas testu, kā arī pēc ierašanās ievērot karantīnu/pašizolāciju. Attiecībā uz personām ar būtisku ceļošanas iemeslu, jo īpaši transporta nozarē strādājošajiem un transporta pakalpojumu sniedzējiem, būtu jāpiemēro izņēmumi, lai ierobežotu traucējumus iekšējā tirgū un saglabātu "zaļo joslu" darbību.
- (31) Lai nodrošinātu ceļojošu ģimeņu vienotību, bērniem, kas jaunāki par 12 gadiem un kam ir derīgs ES digitālais Covid sertifikāts, neatkarīgi no tā, vai tas ir vakcinācijas sertifikāts, testa sertifikāts vai pārslimošanas sertifikāts, vai negatīvs SARS-CoV-2 infekcijas testa rezultāts, nebūtu jāpieprasa ievērot ar ceļošanu saistītu karantīnu/pašizolāciju. Turklāt bērni, kas jaunāki par 6 gadiem, būtu jāatbrīvo no prasības ievērot ar ceļošanu saistītu karantīnu/pašizolāciju vai veikt testus SARS-CoV-2 infekcijas noteikšanai.

- (32) Joprojām bažas raisa jaunu SARS-CoV-2 variantu parādīšanās, ko apliecina omikrona variantu parādīšanās, un dalībvalstīm tie būtu jāņem vērā brīvas pārvietošanās ierobežojumu kontekstā, kas noteikti, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju. Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs regulāri izvērtē jaunus pierādījumus par variantiem, kas atklāti ar epidemioloģiskās informācijas, uz noteikumiem balstīta genomiskā variantu skrīninga vai citu zinātnisko avotu palīdzību ¹⁶. Tas jo īpaši attiecas uz bažas raisošiem variantiem, par kuriem ir pieejami skaidri pierādījumi, kas norāda uz būtisku ietekmi uz pārnesi, slimības norises smagumu un/vai imunitāti, kas savukārt varētu ietekmēt epidemioloģisko situāciju ES/EEZ, un uz uzmanību prasošiem variantiem, par kuriem ir pieejami pierādījumi par genomiskajām īpašībām, epidemioloģiski pierādījumi vai in-vitro pierādījumi, kas varētu norādīt uz būtisku ietekmi uz pārnesi, slimības norises smagumu vai imunitāti, reāli ietekmējot epidemioloģisko situāciju ES/EEZ.

Lai sniegtu pārskatu par ES/EEZ bažas raisošo un uzmanību prasošo variantu proporciju kopā ar sekvencēšanas apjomu, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs katru nedēļu publicē kartes un citus datus ¹⁷. Lai iegūtu savlaicīgu un precīzu informāciju par bažas raisošu vai uzmanību prasošu SARS-CoV-2 variantu parādīšanos un cirkulāciju, ir svarīgi arī, lai dalībvalstis saglabātu vai sasniegtu pietiekami augstu sekvencēšanas apjomu. Ja sekvencēšanas apjoms ir nepietiekams, spēja noteikt cirkulējošus bažas raisošus variantus, pirms tie ietekmē vispārējo epidemioloģisko situāciju, ir vāja. Tajā pašā laikā ir svarīgi, lai dalībvalstis ņemtu vērā sekvencēšanas apjoma atšķirības, lai nekavētu augstus sekvencēšanas līmeņus.

- (33) SARS-CoV-2 varianti alfa, delta un omikrons – no kuriem pēdējais pašlaik kļūst par Savienībā dominējošo variantu – ir parādījuši, cik negatīva ietekme uz epidemioloģisko situāciju var būt jauniem SARS-CoV-2 variantiem. Lai gan var būt ļoti grūti apturēt kāda variantu izplatīšanos pēc tam, kad tas ir konstatēts Savienībā, ņemot vērā to iespējamo ietekmi, tomēr ir lietderīgi izveidot ārkārtas apturēšanas procedūru koordinētai pieejai, lai aizkavētu jaunu variantu izplatīšanos Savienībā. Lai nodrošinātu koordināciju starp dalībvalstīm, tam būtu jāattiecas arī uz situācijām, kad dalībvalstis saskaņā ar Savienības tiesību aktiem nosaka ierobežojumus, jo strauji pasliktinās epidemioloģiskā situācija kādā apgabalā, īpaši jau tāpat smagi skartos apgabalos.

¹⁶ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

¹⁷ https://covid19-country-overviews.ecdc.europa.eu/#4_EUEEA_variants_of_concern

- (34) Kā izklāstīts Regulā (ES) 2021/953, ja dalībvalsts saskaņā ar Savienības tiesību aktiem pieprasa, lai ES digitālā Covid sertifikāta turētāji pēc ieceļošanas tās teritorijā ievērotu karantīnu vai pašizolāciju vai veiktu testu SARS-CoV-2 infekcijas noteikšanai, vai ja tā šādu sertifikātu turētājiem nosaka citus ierobežojumus, piemēram, tādēļ, ka epidemioloģiskā situācija kādā dalībvalstī vai dalībvalsts reģionā strauji pasliktinās, jo īpaši saistībā ar bažas raisošu vai uzmanību prasošu SARS-CoV-2 variantu, tai par to attiecīgi jāinformē Komisija un pārējās dalībvalstis, ja iespējams 48 stundas pirms šādu jaunu ierobežojumu ieviešanas. Šajā nolūkā dalībvalstij ir jāpaziņo šādu ierobežojumu iemesli un darbības joma, norādot, uz kuriem sertifikāta turētājiem attiecas vai neattiecas šādi ierobežojumi, un šādu ierobežojumu datums un ilgums, tostarp jāizklāsta to atbilstība proporcionalitātes un nediskriminācijas principiem.
- (35) Šo ārkārtas apturēšanas procedūru varētu uzsākt vai nu dalībvalsts, pamatojoties uz informāciju, kas jāiesniedz saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953, vai Komisija, pamatojoties uz Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra veikto jauno pierādījumu regulāru novērtējumu par variantiem. Tā rezultātā, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, var tikt panākta vienošanās uz ierobežotu laiku piemērot papildu ierobežojumus ceļošanai no attiecīgajiem apgabaliem, piemēram, testēšanas vai karantīnas/pašizolācijas prasību ceļotājiem, vai abas šīs prasības. Tiklīdz tas būs pieejams, būtu jāņem vērā satvars, ko pašlaik izstrādā Eiropas ekspertu grupa SARS-CoV-2 variantu jautājumos¹⁸, tādu kritēriju noteikšanai un novērtēšanai, kuru rezultātā varētu tikt uzsākti sabiedrības veselības intervences pasākumi pret bažas raisošiem variantiem.
- (36) Lai saglabātu "zaļo joslu" darbību, testēšanas prasībām, kas transporta darbiniekiem un transporta pakalpojumu sniedzējiem noteiktas ārkārtas apturēšanas pasākumu rezultātā, būtu jāietver tikai testēšana ar ātrajiem antigēna testiem, un nebūtu jāpieprasa karantīna/pašizolācija. Šādām testēšanas prasībām nevajadzētu izraisīt transporta traucējumus. Ja rodas transporta vai piegādes ķēdes traucējumi, šādas sistemātiskas testēšanas prasības būtu nekavējoties jāatceļ vai jāatsauc.

¹⁸ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=en&groupId=3791&fromMeetings=true&meetingId=27935>

- (37) Kontakta izsekošana ir svarīgs faktors cīņā pret vīrusa izplatīšanos, sevišķi saistībā ar jaunu variantu parādīšanos. Tajā pašā laikā efektīva un savlaicīga kontakta izsekošana ir sarežģītāks uzdevums, ja tā jāveic pāri robežām un lielam skaitam pasažieru, kas ceļo cits cita ciešā tuvumā. Lai to vienkāršotu, ir izstrādāta kopēja pasažieru lokalizācijas digitālā veidlapa (*PLF*)¹⁹, un dalībvalstis būtu jāmudina izmantot šo vienoto formātu, lai atvieglotu ceļošanu. Dalībvalstis būtu arī jāmudina pievienoties *PLF* apmaiņas platformai, kas izveidota, pamatojoties uz Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/858²⁰, lai uzlabotu savas pārrobežu kontakta izsekošanas spējas attiecībā uz visiem transporta veidiem. *PLF* datu apmaiņas platforma sniedz iespēju veikt drošu, savlaicīgu un efektīvu datu apmaiņu starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm, ļaujot tām sadarbīgā un automatiskā veidā pārsūtīt informāciju no savām esošajām valsts digitālajām *PLF* sistēmām, kā arī attiecīgo epidemioloģisko informāciju citām kompetentajām iestādēm.
- (38) Ja *PLF* izmanto arī citiem mērķiem, nevis kontakta izsekošanai, piemēram, lai noteiktu, vai ieceļotājam ir jāveic SARS-CoV-2 infekcijas tests, tad, ja *PLF* neiesniedz savlaicīgi pirms ierašanās, tam nevajadzētu būt par iemeslu ieceļošanas liegšanai attiecīgajā valstī, jo tas radītu nopietnu brīvas pārvietošanās ierobežojumu. Tomēr vajadzības gadījumā šādiem ceļotājiem var pieprasīt veikt citus pasākumus, piemēram, pēcierašanās testu SARS-CoV-2 infekcijas noteikšanai.
- (39) Lai ierobežotu jebkādu ieviesto brīvas pārvietošanās ierobežojumu ietekmi, joprojām ir ļoti svarīgi plašai sabiedrībai laikus sniegt skaidru un visaptverošu informāciju, kas nodrošina paredzamību, juridisko noteiktību un to, ka iedzīvotāji ievēro noteikumus. Dalībvalstīm šāda informācija būtu jāsniedz savlaicīgi, tostarp, izmantojot tīmekļa platformu *Re-open EU*²¹. Dalībvalstis būtu arī jāmudina *Re-open EU* sistēmā sniegt informāciju par ES digitālo Covid sertifikātu izmantošanu savā teritorijā, ņemot vērā šādas informācijas nozīmi ceļotājiem no citām dalībvalstīm.
- (40) Ņemot vērā epidemioloģiskās situācijas attīstību un to, ka kļūst pieejami būtiskāki zinātniskie pierādījumi, Komisijai ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra atbalstu būtu regulāri jāpārskata šis ieteikums un jānosūta savi secinājumi izskatīšanai Padomē, vajadzības gadījumā pievienojot priekšlikumu par minētā ieteikuma grozīšanu. Jo īpaši, ņemot vērā nepieciešamības un proporcionalitātes principus, kuri nosaka, ka jebkādi ierobežojumi būtu jāatceļ, tiklīdz epidemioloģiskā situācija to atļauj, Komisija tiek aicināta cieši novērot epidemioloģiskās situācijas attīstību un no jauna izvērtēt, vai prasība turēt ES digitālo Covid sertifikātu joprojām ir pamatota, tiklīdz epidemioloģiskā situācija visā ES vai reģionālā līmenī ir uzlabojusies.

¹⁹ <https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

²⁰ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2021/858 (2021. gada 27. maijs), ar ko attiecībā uz brīdinājumiem nopietnu pārrobežu veselības apdraudējumu gadījumā un attiecībā uz tādu pasažieru kontakta izsekošanu, kuri identificēti, izmantojot pasažieru lokalizācijas veidlapu, groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2017/253 (OV L 188, 28.5.2021., 106. lpp.).

²¹ <https://reopen.europa.eu/lv>

- (41) Ņemot vērā to, ka šis ieteikums paredz pielāgot un pilnveidot kopējo pieeju drošas brīvas pārvietošanās veicināšanai Covid-19 pandēmijas laikā, būtu jāaizstāj Padomes Ieteikums (ES) 2020/1475.
- (42) Lai dotu pietiekami daudz laika šajā ieteikumā izklāstītās koordinētās pieejas īstenošanai, ieteikums būtu jāpieņem no 2022. gada 1. februāra.
- (43) Saskaņā ar proporcionalitātes principu šajā ieteikumā paredzēto mehānismu piemērošanas jomai un ilgumam vajadzētu būt stingri ierobežotiem un būtu jāattiecas tikai uz ierobežojumiem, kas tiek noteikti sakarā ar šo pandēmiju. Vēlākais tad, kad Regula (ES) 2021/953 vairs nebūs piemērojama, arī šo ieteikumu būtu jābeidz piemērot,

IR PIENĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

Vispārīgi principi

Pieņemot un piemērojot pasākumus sabiedrības veselības aizsardzībai, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, dalībvalstīm savas darbības būtu jākoordinē, pamatojoties uz šādiem principiem:

1. Visiem ierobežojumiem attiecībā uz personu brīvu pārvietošanos Savienībā, kuri tiek ieviesti, lai ierobežotu Covid-19 izplatīšanos, būtu jābalstās uz konkrētiem un ierobežotiem apsvērumiem sabiedrības interesēs, proti, sabiedrības veselības aizsardzību. Šādi ierobežojumi ir jāpieņem, ievērojot Savienības tiesību vispārīgos principus, jo īpaši samērīgumu un nediskriminēšanu. Tas nozīmē, ka noteiktie pasākumi nedrīkstētu pārsniegt sabiedrības veselības aizsardzībai absolūti nepieciešamo.
2. Ierobežojumi būtu jāatceļ, tiklīdz epidemioloģiskā situācija, tostarp situācija slimnīcās, to ļauj.
3. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ikviena prasība, kas noteikta pilsoņiem un uzņēmumiem, sniedz konkrētu labumu sabiedrības veselības jomā saistībā ar centieniem cīņā pret pandēmiju un nerada pārmērīgu un nevajadzīgu administratīvo slogu.
4. Starp dalībvalstīm nedrīkst būt nekādas diskriminācijas, piemēram, ceļošanai uz kaimiņu dalībvalsti un no tās nedrīkst piemērot labvēlīgākus noteikumus nekā ceļošanai uz citām dalībvalstīm un no tām.
5. Ierobežojumi nedrīkst būt diskriminējoši, tas ir, tie būtu jāpieņem arī attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgajiem, kas atgriežas. Ierobežojumus nevar pamatot ar attiecīgās personas valstspiederību.
6. Dalībvalstij vienmēr būtu jāielaiž savi valstspiederīgie un Savienības pilsoņi un viņu ģimenes locekļi, kas dzīvo tās teritorijā. Dalībvalstīm principā nevajadzētu atteikt ieceļošanu arī citām personām, kas ieceļo no citām dalībvalstīm, un būtu jāatvieglo ātrs tranzīts caur to teritoriju.

7. Īpaša uzmanība dalībvalstīm būtu jāpievērš pārrobežu reģionu, tālāko reģionu, eksklāvu un ģeogrāfiski izolētu apgabalu specifikai un nepieciešamībai sadarboties vietējā un reģionālā līmenī.
8. Dalībvalstīm būtu jāizvairās no traucējumiem, kas skar piegādes ķēdes un kavē ceļojumus ar būtisku iemeslu, un jānodrošina, lai transporta plūsmas atbilstu "zaļo joslu" sistēmai.
9. Dalībvalstīm būtu regulāri jāapmainās ar informāciju par visiem jautājumiem, kas ietilpst šā ieteikuma darbības jomā, un attiecīgi jāinformē iedzīvotāji.
10. Ierobežojumiem nevajadzētu izpausties kā aizliegumiem sniegt noteiktus transporta pakalpojumus.

Koordinēts satvars drošas brīvas pārvietošanās veicināšanai Covid-19 pandēmijas laikā

11. Ceļotājiem, kuriem ir derīgs ES digitālais Covid sertifikāts, kas izdots saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 un kas atbilst 12. punkta nosacījumiem, nebūtu jāpiemēro papildu brīvas pārvietošanās ierobežojumi. Jo īpaši nevajadzētu prasīt, lai personām, kas ceļo Savienības teritorijā, būtu jāievēro karantīna.

Šajā sakarā attiecībā uz pirmo daļu būtu jāpiemēro šādas atkāpes:

- a) 16. punktā noteiktie atbrīvojumi;
- b) papildu pasākumi, kas izklāstīti 19. punktā attiecībā uz ierašanos no apgabaliem ar ļoti augstu vīrusa cirkulācijas līmeni, kas tādējādi var izraisīt ievērojamu skaitu ievesto gadījumu;
- c) papildu pasākumi, par kuriem panākta vienošanās saskaņā ar 25. punktu, lai aizkavētu jaunu SARS-CoV-2 bažas raisošu vai uzmanību prasošu variantu izplatīšanos.

12. ES digitālais Covid sertifikāts būtu jāakceptē, ja ir iespējams pārbaudīt tā autentiskumu, derīgumu un integritāti un ja tas atbilst turpmāk sniegtajiem nosacījumiem.

- a) Vakcinācijas sertifikāti, kas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 attiecībā uz vakcināciju ar Covid-19 vakcīnu, uz kuriem attiecas minētās regulas 5. panta 5. punkta pirmā daļa un kuri apliecina, ka to turētājs ir saņēmis:
- otro devu divu devu vakcinācijas kursā;
 - vienas devas vakcīnu;
 - saskaņā ar vakcinācijas dalībvalsts vakcinācijas stratēģiju vienu devu no divu devu vakcīnas pēc tam, kad iepriekš bijusi inficēšanās ar SARS-CoV-2;
 - balstdevu pēc pirmreizējās vakcinācijas kursa pabeigšanas;

ar noteikumu, ka vēl nav beidzies Regulā (ES) 2021/953 noteiktais akceptēšanas periods un – attiecībā uz sertifikātiem, uz kuriem attiecas i)–iii) apakšpunkts – ir pagājušas vismaz 14 dienas kopš pēdējās devas.

Dalībvalstis varētu arī akceptēt vakcinācijas sertifikātus, kas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 par vakcināciju ar Covid-19 vakcīnām, uz kurām attiecas ES digitālā Covid sertifikāta regulas 5. panta 5. punkta otrā daļa.

Dalībvalstīm būtu jānodrošina piekļuve balstvakcinācijai tām iedzīvotāju grupām, kuru vakcinācijas sertifikātiem par pirmreizējās vakcinācijas kursa pabeigšanu tuvojas standarta akceptēšanas perioda beigas, un attiecībā uz kurām valsts iestādes ir izdevušas ieteikumu saņemt balstvakcinācijas devu.

Pamatojoties uz turpmākiem zinātniskiem pierādījumiem, Komisijai būtu regulāri atkārtoti jāizvērtē a) apakšpunktā izklāstītā pieeja.

- b) Testa sertifikāti, kas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 un kuri apliecina negatīvu testa rezultātu, kas iegūts:
- ne agrāk kā 72 stundas pirms ierašanās molekulāra nukleīnskābes amplifikācijas testa (*NAAT*) gadījumā; vai

- ne agrāk kā 24 stundas pirms ierašanās ātrā antigēna testa (*RAT*) gadījumā, kas iekļauts kopīgajā un atjauninātajā Covid-19 ātro antigēna testu sarakstā ²², kurš izveidots, pamatojoties uz Padomes 2021. gada 21. janvāra ieteikumu ²³.

Attiecībā uz ceļošanu, izmantojot tiesības brīvi pārvietoties, dalībvalstīm būtu jāakceptē abu veidu testi.

Dalībvalstīm būtu jācenšas nodrošināt, ka testa sertifikāti tiek izdoti iespējami drīz pēc testa parauga ņemšanas.

- c) Pārslimošanas sertifikāti, kas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 un no kuriem secināms, ka kopš *NAAT* pirmā pozitīvā rezultāta datuma ir pagājušas ne vairāk kā 180 dienas.
13. Dalībvalstīm būtu jāizmanto standartizēto darba kārtulu apstrādes funkcionalitāte, ko piedāvā ES digitālā Covid sertifikāta sistēma.
 14. Ja šajā ieteikumā ir atsauce uz ES digitālā Covid sertifikātiem, kas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953, tā būtu jāsaprot kā atsauce arī uz sertifikātiem, uz kuriem attiecas saskaņā ar minētās regulas 3. panta 10. punktu vai 8. panta 2. punktu pieņemts īstenošanas akts un kurus trešās valstis izdevušas Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem. Dalībvalstis tiek arī mudinātas izdot vakcinācijas sertifikātus saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 8. panta 1. punktu.
 15. Personām, kurām nav ES digitālā Covid sertifikāta, kas izdots saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953, varētu pieprasīt, lai pirms ierašanās vai ne vēlāk kā 24 stundas pēc ierašanās tās veiktu *NAAT* vai *RAT* testu, kas iekļauti kopējā un atjauninātajā sarakstā. Tas neattiecas uz personām, kuras saskaņā ar 16. punktu ir atbrīvotas no prasības, lai tām būtu ES digitālais Covid sertifikāts.

Atbrīvojumi

16. Turpmāk norādīto kategoriju ceļotājiem nebūtu jāpieprasa, lai tiem būtu saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 izdots derīgs ES digitālais Covid sertifikāts:
 - a) šādu veidu ceļotājiem, kas veic būtiskas funkcijas vai kam ir būtiska vajadzība ceļot, pildot šo būtisko funkciju vai vajadzību:
 - transporta darbiniekiem vai transporta pakalpojumu sniedzējiem (tostarp kravas transportlīdzekļu vadītājiem un apkalpes sastāvam), kas pārvadā preces izmantošanai valsts teritorijā, kā arī tiem, kuri tikai brauc cauri tranzītā;
 - pacientiem, kuri ceļo neatliekamai medicīniskai iemeslu dēļ;
 - jūrniekiem;

²² Pieejams šeit: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

²³ Padomes Ieteikums (2021. gada 21. janvāris) par vienotu sistēmu ātro antigēna testu izmantošanai un validēšanai un Covid-19 testa rezultātu savstarpējai atzīšanai ES (OV C 24, 22.1.2021., 1. lpp.).

- b) personām, kas dzīvo pierobežas reģionos un ik dienas vai bieži ceļo pāri robežai ar darbu, profesionālo darbību, izglītību, ģimeni, medicīniskās aprūpes saņemšanu vai aprūpes sniegšanu saistītu iemeslu dēļ;
- c) bērniem, kas nav sasnieguši 12 gadu vecumu.

ES "luksofora" krāsu karte, izņēmumi un uz šo karti balstīti papildu pasākumi

17. Pamatojoties uz dalībvalstu sniegtajiem datiem, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram būtu jāpublicē pa reģioniem sadalīta dalībvalstu karte, saskaņā ar "luksofora" krāsu sistēmu norādot iespējamo risku, ka no attiecīgā reģiona ceļojoša persona varētu būt inficēta ar SARS-CoV-2. Šajā kartē būtu jāiekļauj arī dati no Islandes, Lihtenšteinas, Norvēģijas un, tiklīdz apstākļi to atļaus ²⁴, no Šveices Konfederācijas.

Krāsu kartei vajadzētu būt balstītai uz pielikumā noteiktajiem kritērijiem, robežvērtībām un krāsu kodiem.
18. Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram ik nedēļu būtu jāpublicē atjauninātas karšu versijas un to pamatā esošie dati.
19. Krāsu kartei būtu jāturpina sniegt sabiedrībai un dalībvalstu iestādēm informāciju par epidemioloģiskās situācijas attīstību Savienībā. Turklāt, pamatojoties uz "luksofora" krāsu karti, dalībvalstīm būtu jāpiemēro šādi pasākumi ceļošanai uz un no apgabaliem ar ļoti augstu vīrusa cirkulācijas līmeni, kuri saskaņā ar pielikuma 3. punkta g) apakšpunktu ir klasificēti kā "tumši sarkani":
 - a) dalībvalstīm būtu jāiesaka atturēties no visiem nebūtiskiem ceļojumiem uz un no minētajiem apgabaliem;
 - b) personām, kurām nav vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta un kuras ierodas no minētajiem apgabaliem, būtu jāpieprasa pirms izbraukšanas veikt *NAAT* vai *RAT* testu, kas iekļauti kopējā un atjauninātajā sarakstā, un ievērot karantīnu/pašizolāciju desmit dienas pēc ierašanās. Vajadzētu būt iespējai pabeigt karantīnu/pašizolāciju paātrinātā kārtā tad, ja attiecīgajai personai ne agrāk kā piektajā dienā pēc ierašanās ir veikts SARS-CoV-2 infekcijas tests, kura rezultāts ir negatīvs.

²⁴ Saskaņā ar nolīgumu starp ES un Šveices Konfederāciju par sadarbību sabiedrības veselības jomā, tostarp par Šveices Konfederācijas piedalīšanos Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra darbā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 851/2004 (2004. gada 21. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (OV L 142, 30.4.2004., 1. lpp.).

Ja uz šādām personām attiecas 16. punkta a) vai b) apakšpunkts, tām nevajadzētu pieprasīt ievērot karantīnu/pašizolāciju, bet šādām personām var pieprasīt, lai tām būtu sertifikāts par negatīvu testa rezultātu. Atkāpjoties no iepriekš minētā, nevajadzētu pieprasīt, lai transporta darbinieki un transporta pakalpojumu sniedzēji, veicot šīs būtiskās funkcijas, ievērotu pašizolāciju/karantīnu vai lai viņiem būtu sertifikāts par negatīvu testa rezultātu.

Bērniem līdz 12 gadu vecumam, kuriem ir derīgs ES digitālais Covid sertifikāts vai negatīvs SARS-CoV-2 infekcijas testa rezultāts un kuri ierodas no apgabaliem, kas klasificēti kā "tumši sarkani", nebūtu jāpieprasa ievērot karantīnu/pašizolāciju. Turklāt no prasības ievērot ar ceļošanu saistītu karantīnu/pašizolāciju vai veikt testus SARS-CoV-2 infekcijas noteikšanai būtu jāatbrīvo bērni, kas jaunāki par 6 gadiem.

Rīcība saistībā ar bažas raisošiem vai uzmanību prasošiem variantiem un ārkārtas apturēšanas pasākumi

20. Dalībvalstīm īpaša uzmanība būtu jāpievērš jaunu SARS-CoV-2 bažas raisošu vai uzmanību prasošu variantu izplatībai, jo īpaši tādu variantu izplatībai, kas palielina pārnēsājamību vai slimības smagumu vai ietekmē vakcīnu efektivitāti. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāizmanto Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra publicētie dati un riska novērtējumi par bažas raisošiem vai uzmanību prasošiem variantiem ES/EEZ.

Lai atbalstītu dalībvalstis, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram būtu jāturpina publicēt informāciju un kartes par SARS-CoV-2 bažas raisošiem vai uzmanību prasošiem variantiem, jo īpaši par sekvencēšanas apjomiem un variantu sastopamības sadalījumu.

21. Lai iegūtu savlaicīgu un precīzu informāciju par SARS-CoV-2 bažas raisošu vai uzmanību prasošu variantu rašanos un cirkulāciju, dalībvalstīm būtu jāasniedz vai jāaglabā augsti sekvencēšanas apjomi, ideālā gadījumā tādā līmenī, kas ļauj noteikt variantus, kuri veido 1 % vai mazāk no cirkulējošajiem vīrusiem.

Dalībvalstīm būtu ik nedēļu jāsniedz dati par SARS-CoV-2 pozitīvu gadījumu sekvencēšanas rezultātiem un sekvencēšanas apjomu, tostarp reģionālā līmenī, lai nodrošinātu, ka iespējamās pasākumus ir iespējams piemērot tieši tiem reģioniem, kur tie ir absolūti nepieciešami.

22. Ja dalībvalsts pieprasa ceļotājiem, tostarp ES digitālo Covid sertifikātu turētājiem, pēc ieceļošanas tās teritorijā ievērot karantīnu/pašizolāciju vai veikt SARS-CoV-2 infekcijas testu, vai ja tā šādu sertifikātu turētājiem nosaka citus ierobežojumus, reaģējot uz jauna SARS-CoV-2 bažas raisoša vai uzmanību prasoša varianta parādīšanos, tai būtu attiecīgi jāinformē Komisija un pārējās dalībvalstis, tostarp, sniedzot Regulas (ES) 2021/953 11. panta 2. punktā minēto informāciju. Ja iespējams, šāda informācija būtu jāsniedz 48 stundas pirms šādu jaunu ierobežojumu ieviešanas. Ja vien iespējams, šādi pasākumi būtu jāveic tikai reģionālā mērogā.

Tas būtu jāattiecinā arī uz situācijām, kad dalībvalsts saskaņā ar Savienības tiesību aktiem nosaka papildu karantīnas/pašizolācijas vai testēšanās prasības, jo epidemioloģiskā situācija dalībvalstī vai dalībvalsts teritorijā strauji pasliktinās, īpaši tādos apgabalos, kas jau klasificēti kā "tumši sarkani". Šādā gadījumā sniegtajā informācijā būtu skaidri jānorāda, kāpēc papildu pasākumi ir nepieciešami un samērīgi.

23. Ja dalībvalsts iedarbina ārkārtas apturēšanas procedūru un rezultātā pieprasa transporta darbiniekiem un transporta pakalpojumu sniedzējiem veikt Covid-19 infekcijas testu, būtu jāizmanto ātrie antigēna testi un nebūtu jāpiemēro karantīna – tādējādi nevajadzētu rasties transporta traucējumiem. Ja rodas transporta vai piegādes ķēdes traucējumi, dalībvalstīm nolūkā saglabāt "zaļo joslu" darbību šādas prasības par sistemātisku testēšanu būtu nekavējoties jāatceļ vai jāatsauc. Testa veikšana nebūtu jāpieprasa, ja ārkārtas apturēšanas procedūra tiek iedarbināta, ievērojot 22. punkta otro daļu.
24. Pamatojoties uz informāciju, kas sniegta saskaņā ar 22. punktu, Padomei ciešā sadarbībā ar Komisiju un ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra atbalstu būtu saskaņoti jāpārskata situācija. Šādas koordinācijas sanāksmes laikā attiecīgajai dalībvalstij būtu jāizklāsta savu pasākumu pamatojums.
- Komisija, pamatojoties uz Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra regulāri veikto jaunu pierādījumu par variantiem izvērtējumu, un – tiklīdz tas būs pieejams – satvaru, ko izstrādā Eiropas ekspertu grupa SARS-CoV-2 variantu jautājumos, var arī ierosināt apspriešanos Padomē par jaunu SARS-CoV-2 bažas raisošu vai uzmanību prasošu variantu, vai par epidemioloģiskās situācijas strauju pasliktināšanos kādā dalībvalstī vai dalībvalsts reģionā.
25. Saskaņā ar 24. punktu veiktajā apspriešanā Komisija, ja tas būtu nepieciešams un atbilstīgi, varētu ierosināt Padomei vienoties par ceļošanai no attiecīgajām teritorijām piemērojamu koordinētu pieeju, kuras mērķis jo īpaši būtu aizkavēt varianta izplatīšanos Savienībā, piemēram, par testēšanas un/vai karantīnas/pašizolācijas prasībām ceļotājiem.
26. Jebkura situācija, kuras rezultātā tiek pieņemti pasākumi saskaņā ar šo punktu, būtu regulāri jāpārskata. Komisija vai dalībvalstis var ierosināt atcelt pasākumus, kas ieviesti saskaņā ar koordinēto pieeju attiecībā uz jauniem SARS-CoV-2 bažas raisošiem vai uzmanību prasošiem variantiem.

Pasažieru lokalizācijas veidlapa un kontaktu izsekošana

27. Dalībvalstis varētu apsvērt noteikt prasību personām, kas to teritorijā ieceļo, izmantojot kolektīvos transporta veidus ar iepriekš piešķirtām sēdvietām vai kajītēm, iesniegt pasažieru lokalizācijas veidlapas (*PLF*) saskaņā ar datu aizsardzības prasībām. Šajā nolūkā dalībvalstis varētu izmantot kopējo pasažieru lokalizācijas digitālo veidlapu, kas izstrādāta ES vienotās rīcības *Healthy Gateways* ²⁵ ietvaros, un pievienoties *PLF* apmaiņas platformai, lai uzlabotu savas pārrobežu kontaktu izsekošanas spējas attiecībā uz visiem transporta veidiem.

²⁵ <https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

28. Ja personai parādās simptomi, kad tā ierodas galamērķī, būtu jāveic testēšana, diagnosticēšana, izolēšana un kontaktu izsekošana saskaņā ar vietējo praksi, un ieceļošana nebūtu jāatsaka. Kontakta izsekošanas nolūkā informācija par gadījumiem, kas atklāti ierašanās brīdī, būtu nekavējoties, attiecīgā gadījumā izmantojot *PLF* apmaiņas platformu vai Agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmu, jādara zināma to valstu sabiedrības veselības aizsardzības iestādēm, kurās attiecīgā persona ir uzturējusies iepriekšējo 14 dienu laikā.

Komunikācija un sabiedrības informēšana

29. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 11. pantu dalībvalstīm pēc iespējas ātrāk pirms jaunu pasākumu stāšanās spēkā attiecīgajām ieinteresētajām personām un plašai sabiedrībai būtu jāsniedz skaidra, visaptveroša un savlaicīga informācija par visiem pasākumiem, kas ietekmē tiesības uz brīvu pārvietošanos, un jebkādam papildu prasībām, piemēram, nepieciešamību iesniegt *PLF*. Parasti šī informācija būtu jāpublicē vismaz 24 stundas pirms pasākumu stāšanās spēkā, bet jāņem vērā, ka epidemioloģiskās ārkārtas situācijās ir vajadzīga zināma elastība. Informācija būtu jāpublicē arī mašīnlasāmā formātā.
30. Dalībvalstīm šī informācija būtu regulāri jāatjaunina un būtu arī jādara pieejama tīmekļa platformā *Re-open EU*, kur būtu jāietver karte, kuru Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs regulāri publicē, ievērojot 17. punktu. Attiecīgā gadījumā dalībvalstīm *Re-open EU* sistēmā būtu jāsniedz arī informācija par ES digitālo Covid sertifikātu izmantošanu iekšzemē.
31. Būtu skaidri jāapraksta pasākumu būtība, to ģeogrāfiskā piemērošanas joma un personu kategorijas, kurām tie ir piemērojami.

Nobeiguma noteikumi

32. Komisijai ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra atbalstu šis ieteikums būtu regulāri jāpārskata. Komisijai par to būtu regulāri jāsniedz ziņojumi Padomei.
33. Ieteikumu (ES) 2020/1475 aizstāj ar šo ieteikumu.
34. Šis ieteikums būtu jāpiemēro no 2022. gada 1. februāra.
35. Šo ieteikumu beigs piemērot vēlākais vienlaikus ar Regulu (ES) 2021/953.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

PIELIKUMS
ES "luksofora" krāsu karte

1. Krāsu kartei jābūt balstītai uz šādiem kritērijiem:
 - (a) "14 dienu paziņoto gadījumu rādītājs", tas ir, pēdējo 14 dienu laikā jaunu paziņoto Covid-19 gadījumu kopskaits uz 100 000 iedzīvotāju reģionālā līmenī;
 - (b) "vakcinācijas aptvere", tas ir, pilnas pirmreizējās vakcinācijas kumulatīvais tvērums visu iedzīvotāju vidū reģionālā līmenī;
 - (c) "testēšanas rādītājs", tas ir, iepriekšējās nedēļas laikā veikto Covid-19 infekcijas testu skaits uz 100 000 iedzīvotāju.
2. Lai iegūtu kopējo rādītāju, 14 dienu paziņoto gadījumu rādītājs (C) būtu jāsver pēc vakcinācijas aptveres (V) konkrētā reģionā. Ja kāda no abiem kritērijiem vērtība reģionālā līmenī nav pieejama, būtu jāizmanto vērtība valsts līmenī.

Šajā nolūkā būtu jāizmanto šāda formula:

$$(C+C*(100-V)/100)/2 = \text{svērtā likme}$$

3. Iepriekš minētajā krāsu kartē reģionu apzīmējumam būtu jāizmanto šādas krāsas:
 - (d) zaļa, ja svērtā likme ir mazāka par 40;
 - (e) oranža, ja svērtā likme ir mazāka par 100, bet vismaz 40 vai lielāka;
 - (f) sarkana, ja svērtā likme ir mazāka par 300, bet vismaz 100 vai lielāka;
 - (g) tumši sarkana, ja svērtā likme ir 300 vai lielāka;
 - (h) tumši pelēka, ja testēšanas rādītājs ir 600 vai mazāks;
 - (i) pelēka, ja nav pieejami pietiekami dati, lai novērtētu a) līdz e) apakšpunkta rādītājus.